

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА
ИННОВАЦИЯЛАР МИНИСТРЛИГИ

И. РАЗЗАКОВ АТЫНДАГЫ КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК ТЕХНИКАЛЫК
УНИВЕРСИТЕТИ

МАКУЛДАШЫЛДЫ

БЕКТЕМИН

/Институтун директору

 Усупкожоева А.А.

«26» 06 2026 ж.

Академиялык иштер
боюнча проректор

 Сырымбекова Э. И.

«26» 06 2026 ж.

Машина куруу технологиясы кафедрасынын

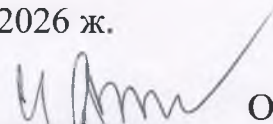
2025/2026 окуу жылы боюнча

ЖЫЛДЫК ОТЧЕТУ

Отчет кафедранын отурумунда талкууланды

Протокол № 10, 25 июнь 2026 ж.

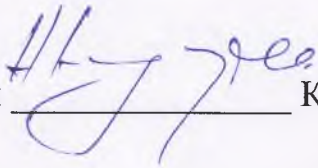
Кафедра башчысы

Омуралиев У.К.

Отчет кабыл алынды:

Окуу башкармалыгынын башчысы

Кыдыралиев Н.Н.

«26» 06 2026 ж.

Бишкек 2026

1. Сапатты пландаштыруу

2026-жылы КГТУнун 2026-2030-жылдарга стратегиясын өнүктүрүүнүн жаңыланышына байланыштуу [кафедранын Өнүктүрүү планына](#) толуктоолор жана өзгөртүүлөр киргизилди. Кафедранын стратегиялык милдеттерин И.Раззаков атындагы КГТУнун Өнүктүрүү стратегиясына ылайык аткарылышы 1-Тиркемеде көрсөтүлгөн.

- Ишке ашырылып жаткан багыттардын / профилдердин тизмеси (*бүтүрүүчү кафедралар үчүн, 1-таблица*). Маалымат кафедранын сайтына жайгаштырылган.

Таблица 1

№	Багыттын шифри жана аталышы	Ишке ашырылып жаткан профилдер / программалар	Окутуунун формасы		БББПнын болушу (+/-)
			Күнд. (+/-)	Сырт. (+/-)	
Бакалавриат					
	Машина куруу 650300	Машина куруудагы технология жана менеджмент	+	+	+ БГТУ Военмех
		Өндүрүштүк инженерия	+	-	-
	Материал таануу жана материалдар технологиясы 650100	Конструкциялык материалдардын технологиясы	+	-	-
		Жаңы материалдардын технологиясы жана туруктуу инженерия	+	-	-
Магистратура					
	Машина куруу 650300	Өндүрүштөгү санарип технологиялар	+	-	+ НИУ ИТМО
		Өндүрүштүк инженерия	+	-	
PhD					
	Машина куруу 650300		+	-	

Кошумча кесиптик билим берүү бөлүгүндө өнөктөш ишканалар менен биргеликте уюштуруу иштери жүргүзүлүп, "Газпром Кыргызстан" ЖЧКсы менен биргеликте Машина куруу жана инженерия тармагындагы компетенциялар борборун жана Ширетүү окуу борборун түзүү боюнча уставдык документтер даярдалды, анын алкагында студенттер үчүн да, өнөр жай кызматкерлери үчүн да кошумча кесиптик билим берүү программаларын ишке ашыруу каралган.

- 2026-жылы КР УИАнын Машина таануу, автоматизация жана геомеханика институтунун алдында Машина куруу технологиясы кафедрасынын филиалы түзүлдү. Кафедра филиалын түзүүнүн максаттары:
 - "Машина куруу" жана "Материал таануу жана материалдар технологиясы" багыттары боюнча инженердик кадрларды даярдоонун сапатын жогорулатуу;
 - Окуу процессин машина таануу, машина куруу жана материал таануу жаатындагы алдыңкы илимий изилдөөлөр менен интеграциялоо үчүн шарттарды түзүү;
 - Студенттердин жана магистранттардын Институттун базасында реалдуу илимий-изилдөө жана тажрыйба-конструктордук иштерди (ИИТКИ) аткарууга катышуусу.
- [Кафедранын иш планы](#) окуу жылынын башында түзүлүп, бекитилет жана ал өзүнө [окуу-методикалык](#), илимий-изилдөө, уюштуруу-методикалык иштерди,

студенттерди тарбиялоо боюнча иштерди жана КГТИ менен университеттин пландаштырылган иш-чараларын камтыйт. Окуу жылынын жүрүшүндө кафедранын отурумунда окуу процессинин графигине ылайык көрсөтүлгөн иштердин аткарылышы каралат. [Кафедранын отурумдарынын планы](#) кафедранын иш планынын негизинде түзүлөт. Отурумдар ай сайын өткөрүлөт.

2. Сапатты башкаруу системасын документтештирүү

- Кафедрадагы иш кагаздары иштердин номенклатурасына ылайык жүргүзүлүп, тиешелүү деңгээлде аткарылууда. Иш кагаздарын жүргүзүүнү жана аткарууну көзөмөлдөө кафедранын лаборанты тарабынан ишке ашырылат, анткени кафедрада методисттин штаттык бирдиги жок, бирок ал бүтүрүүчү кафедралардын үлгүлүк штаттык расписаниесинде каралганы менен.
- Кафедрадагы окуу процесси бекитилген академиялык календарга, ППСтин сабак расписаниесине жана УВСтин иш графигине ылайык ишке ашырылат.
- Кафедранын иш-аракеттери КГТУнун жоболоруна, КГТУ, КГТИ, кафедранын иш пландарына ылайык тиешелүү деңгээлде уюштурулууда. Кафедрада [ППС жана УВС үчүн кызматтык нускамалар](#) бар. "Машина куруу технологиясы" кафедрасынын ППС жана УВС үчүн кызматтык нускамалары эмгек тартибин чыңдоого, эмгекти, окуу, илимий жана тарбия иштерин натыйжалуу уюштурууга жана эмгекке ак ниеттүү мамиле кылууга, иштин жогорку сапатына жана жумуш убактысын натыйжалуу пайдаланууга көмөк көрсөтүүнү максат кылат.
- МББББ, Жаңы окуу жылына карата Жумушчу окуу пландары, БББ, ОМК (табл. 2)

Таблица 2

	МБ БББ (+/-)	ЖОП (+/-)	ББП (+/-), бек.жыл.	Бар жогу эксп.ок.пл	ОМК (саны)	Бекит. дисц. саны
Бакалавриат	+	+	+	-	43	43
Магистратура	+	+	+	-	20	20
PhD	+	+	+	-	8	8

- "Машина куруу технологиясы" кафедрасына бекитилген [дисциплиналардын тизмеси](#).
- Негизги билим берүү программаларынын максаты – студенттердин жеке сапаттарын өнүктүрүү жана практикалык иш-аракетте натыйжага жетүүгө багытталган [кесиптик компетенцияларды](#) калыптандыруу аркылуу аларды машина куруу, оңдоо-механикалык жана тейлөө-пайдалануу өндүрүштөрүнүн конструктордук-технологиялык жана уюштуруучулук камсыздоо чөйрөсүндө көп тармактуу кесиптик иш-аракетке даярдоо болуп саналат.
- КГТУнун 2026-2030-жылдарга Стратегиясына ылайык кафедранын ББПн Өнүктүрүү планы 2026-2030-жылдарга иштелип чыкты. 2026-жылдын биринчи жарым жылдыгында стратегиялык милдеттердин жана пландын иш-чараларынын аткарылышы 1-Кошумчада көрсөтүлгөн.
- 2026-жылы 650300 Машина куруу багыты боюнча бакалаврларды даярдоо [ББПсы Аккредитациялоо жана рейтинг боюнча көз карандысыз агенттик \(IAAR\) тарабынан эл аралык аккредитациядан ийгиликтүү өттү](#). Ошентип, Машина куруу багытындагы жогорку жана жогорку окуу жайынан кийинки билим берүүнүн бардык деңгээлдеги билим берүү программалары эл аралык аккредитацияга ээ. Бул иш жүзүндө алыскы гана эмес, жакынкы чет өлкөлөрдөн да чет элдик студенттердин агымына таасирин тийгизди. Мисалы, бул окуу жылында КЭРден 5 магистрант Машина куруу багыты боюнча магистрлерди даярдоо программасы боюнча билим алууда, алардын бири магистратураны ийгиликтүү аяктап, PhD докторантурасында окуусун улантууну пландаштырууда.
- Кафедра өз ишинде төмөнкү нормативдик документтерди колдонот: КГТУнун

Уставы, И. Раззаков атындагы КГТУда жогорку кесиптик билим берүүнүн багыттары жана адистиктери боюнча Негизги билим берүү программасы жөнүндө жобо, билим берүү иш-аракетин жөнгө салуучу жергиликтүү нормативдик документтер: И. Раззаков атындагы КГТУда жогорку кесиптик билим берүүнүн багыттары жана адистиктери боюнча Негизги билим берүү программасы жөнүндө жобо, И. Раззаков атындагы КГТУда ECTS кредиттик окуу системасынын негизинде окуу процессин уюштуруу жөнүндө жобо, И. Раззаков атындагы КГТУнун магистратурасы жөнүндө жобо, Кыскартылган жана тездетилген мөөнөттөрдө ЖОК ББПты ишке ашыруу жөнүндө жобо, КГТУнун студенттерине кайра окууга уруксат берүү тартиби жөнүндө жобо, И. Раззаков атындагы КГТУда аралык билим берүү технологияларын колдонуу жөнүндө жобо, И. Раззаков атындагы КГТУнун окуу пландарын иштеп чыгуу жана тактоо боюнча колдонмо.

- 650300 "Машина куруу", 650100 "Материал таануу жана материалдар технологиясы" багыттары боюнча [ББПнын бүтүрүүчүсүнүн квалификациялык модели](#) бакалаврдын кесиптик иш-аракетинин чөйрөлөрүн, объектилерин, түрлөрүн жана милдеттерин камтыйт.
- "Машина куруу технологиясы" кафедрасы эки багыттагы ("Машина куруу" жана "Материал таануу жана материалдар технологиясы") студенттер үчүн практиканын бардык түрлөрүн өтүү үчүн өлкөнүн иштеп жаткан ишканалары менен келишимдерди түздү. Учурда максаттуу дайындалуу келишимдери да, студенттердин аталган ишканаларда практиканын бардык түрлөрүн өтүүсү үчүн келишимдер да бар. Биздин кафедра менен түзүлгөн келишимдердин саны 3-таблицада көрсөтүлгөн.

Максаттуу дайындалуу боюнча ар бир билим деңгээли үчүн орундардын саны: бакалаврлар: Машина куруу – 77 адам, Материал таануу жана материалдар технологиясы – 68 адам, магистрлер Машина куруу – 57 адам.

Практиканын бардык түрлөрүн өтүү боюнча орундардын саны: Машина куруу – 192 адам, Материал таануу жана материалдар технологиясы – 180 адам.

3-таблицада көрсөтүлгөн келишимдер менен таанышуу үчүн ишкананын аталышына басууга болот, ал динамикалык шилтеме түрүндө түзүлгөн.

Таблица 3.

№ п/п	Ишкананын аталышы	Корутунду датасы
1	"Ала-Таш" ЖЧКсы	01.02.2023
2	"Мегавентс" ЖЧКсы	24.01.2023
3	"Деса Инжиниринг" ЖЧКсы	20.12.2022
4	"Кыргыз унаа курулуш" ЖЧКсы	22.09.2022
5	"Кыргызиндустрия" ААКсы	03.06.2022
6	"Кыргызалтын" ААКсы	10.06.2022
7	"Маткасымов" ЖЧКсы	03.02.2022
8	"Автомаш-Радиатор" ЖЧКсы	01.04.2022
9	Кыргызстандарт	29.11.2021
10	"Дастан" ТНК ААКсы	16.01.2019
11	Кыргызавтожол МИ, Ош филиалы	23.06.2022
12	BVK international Fachkräftegewinnung UG	11.03.2024
13	"Сметанко" ЖК	13.03.2025
14	"Велдинг КЖ" ЖЧКсы	12.12.2025
15	КР УИА ИМАГ	19.12.2025

- Билим берүү программаларынын университеттин миссиясына жана эмгек рыногунда да, билим берүү кызматтары рыногунда да заманбап тенденцияларга дал келишинин далили Россиянын жана Германиянын алдыңкы чет элдик университеттери менен биргелешкен билим берүү программаларын ишке ашыруу болуп саналат. 2014-жылдан баштап НИУ ИТМО жана БГТУ ВОЕНМЕХ (Санкт-Петербург) менен кош дипломдуу биргелешкен билим берүү программалары ишке ашырылууда.

[КГТУ-БГТУ ВОЕНМЕХ биргелешкен билим берүү программасынын \(ББП\)](#)

алкагында, 2+2 схемасы боюнча ишке ашырылып, ББП жөнүндөгү келишимге ылайык, изилденип жаткан дисциплиналардын алкагындагы чек аралык көзөмөл жана аралык аттестациялоо ББПнын окуу планына ылайык окуу процесси жүрүп жаткан өнөктөш университеттин эрежелери жана процедуралары боюнча ишке ашырылат. Өнөктөш университеттердин бириндеги окуунун натыйжалары экинчиси тарабынан таанылат. Бул программаны ишке ашыруу мезгилинде 10 бакалавр даярдалды.

[КГТУ-Университет ИТМО биргелешкен билим берүү программасынын \(ББП\)](#)

алкагында, 1+1 схемасы боюнча ишке ашырылып, Тармактык кош дипломдуу билим берүү программасын ишке ашыруу жөнүндөгү Келишимге ылайык, изилденип жаткан дисциплиналардын алкагындагы чек аралык көзөмөл жана аралык аттестациялоо ББПнын окуу планына ылайык окуу процесси жүрүп жаткан өнөктөш университеттин эрежелери жана процедуралары боюнча ишке ашырылат. Өнөктөш университеттердин бириндеги окуунун натыйжалары экинчиси тарабынан Келишимдин жана Дисциплиналардын эквиваленттүүлүк барагынын негизинде таанылат. Бул ББПнын өзгөчөлүгү магистранттардын эки университеттин окуу жана илимий изилдөө түзүмдөрүндө окуусу жана окууну аяктагандан кийин жана мамлекеттик аттестациялоодон ийгиликтүү өткөндөн кийин аларга эки университеттин дипломдорун тапшыруу менен магистрдин академиялык даражасын ыйгаруу болуп саналат. Ошол эле учурда алар эки, бири-бирине жакын багыттар боюнча –Машина куруу жана Өндүрүштүк процесстерди жана өндүрүштөрдү автоматташтыруу боюнча магистр квалификациясын алышат. Бул программаны ишке ашыруу мезгилинде 23 магистр даярдалды.

Машина куруу багыты боюнча бакалавриат жана магистратуранын билим берүү программаларын ТФН Берлин (Германия) менен өнөктөш университет менен гармонизациялоо он жылдан ашуун убакыттан бери DAAD долбоорунун алкагында студенттердин жана магистранттардын кеңири академиялык мобилдүүлүгүнө көмөк көрсөтүп келет.

3. Маркетингтик изилдөөлөр

- Кафедранын сайтындагы материалдар мезгил-мезгили менен жаңыланып турат. Кафедранын иш-аракети жөнүндө акыркы жаңылыктар жайгаштырылган жаңылыктар бөлүмү бар. Кафедранын кызматкерлери жыл сайын КГТИнин жана университеттин ачык эшиктер күнүнө байланыштуу иш-чараларга катышат. Мектеп окуучулары менен заманбап машина куруу технологияларына байланыштуу темаларда мастер-класстар өткөрүлөт. Буклеттер кафедранын багыттары жана профилдери боюнча мамлекеттик жана расмий тилдерде жыл сайын жаңыланып турат. [Буклеттерде бакалаврларды даярдоо багыттары жана мүмкүн болгон вакансиялар жөнүндө жалпы маалымат камтылган.](#) Кесипке багыттоо иштеринин салттуу ыкмаларынан тышкары, кафедра кесипке багыттоо иштерин жүргүзүү үчүн заманбап технологияларды да колдонот, б.а. кафедранын багыттары жөнүндө маалыматтарды жана роликтерди [социалдык тармактарга](#)

жана университеттин сайтына жайгаштырат.

- Кафедранын/билим берүү программасынын ишмердүүлүгүнүн негизги натыйжалуулук көрсөткүчтөрү стратегиялык милдеттерди аткаруунун индикаторлорунун матрицасында көрсөтүлгөн (1-Тиркемени караң.).
- Бүтүрүүчүлөрдүн жумушка орношуусуна мониторинг жүргүзүү. Кызматкерлер тарабынан келишимдер түзүлгөн ишканалар аркылуу эмгек рыногуна системалык мониторинг жүргүзүлөт. Кафедранын бүтүрүүчүлөрүнө суроо-талап абдан жогору. Бүтүрүүчүлөр Кыргызстанда да, жакынкы жана алыскы чет өлкөлөрдө да жумушка орношушууда, алар республикабыздын ишканаларында, мекемелеринде, ЖОЖдорунда ийгиликтүү эмгектенишүүдө (акыркы 3 жылдагы сандык жана %-тык катыштагы анализ, 4-табл):

Таблица 4

Бүтүрүү жылы	Жумушка орношкон		Жумушсуз	Байланыш үзүлгөн	Окуусун улантуу		Бүтүрүүнүн кабыл алынгандарга % катышы
	адистиги боюнча	Адистиги б.ю.ч.э мес			бак→маг	маг→PhD	
Бакалаврат							
2022 - 2023	24	5	-	-	3	-	100
2023 - 2024	27	4	-	-	4	-	100
2024 - 2025	19	2	-	-	2	-	100
Магистратура							
2022 - 2023	1	3	-	-	-	-	100
2023 - 2024	3	-	-	-	-	-	100
2024 - 2025	1	-	-	-	-	-	100

- Эмгек рыногунда адистерге болгон муктаждыкты талдоо

Акыркы бир нече жыл ичинде биздин багыттардын бүтүрүүчүлөрүнө болгон рыноктун муктаждыгынын туруктуу өсүү тенденциясы байкалууда. Ишканалар биздин бүтүрүүчүлөрдү жумушка тартуу үчүн кафедранын ББПсынын алкагында кызматташтыктын ар кандай форматтарын (жолугушуулар, тренингдер, экскурсиялар, практикалардан жана стажировкалардан өтүү үчүн орундарды берүү) колдонушат.

- Бүтүрүүчүлөрдүн иш берүүчүлөр арасындагы имиджин талдоо

Бүтүрүүчүлөрдүн иш берүүчүлөр арасындагы имиджин талдоо [иш берүүчүлөр](#) жана [бүтүрүүчүлөр](#) тарабынан анкеталарды толтуруунун негизинде жүргүзүлөт. ББПны коомдун жана кесиптик чөйрөнүн муктаждыктарынын өзгөрүшүн эске алуу менен мониторинг жана баалоо кафедра тарабынан [тегерек столдорду](#), [өндүрүштүк кеңешмелерди](#) өткөрүү аркылуу иш берүүчүлөрдү тартуу менен ишке ашырылат.

- Бүтүрүүчүлөр ортосундагы байланышты колдоо боюнча иш. Билим берүү процессин жакшыртуу максатында бүтүрүүчүлөрдүн карьералык өсүшүнүн көйгөйлөрүн талдоо

Бүтүрүүчүлөр ортосундагы байланышты колдоо боюнча иштер дайыма жүргүзүлүп, мунун баары [бүтүрүүчүлөрдү анкеталоонун](#) жылдык отчетунда чагылдырылат

Кафедранын билим берүү программаларынын алкагында бул программалардын бүтүрүүчүлөрүн жумушка орноштурууга көмөк көрсөтүү боюнча системалык иш жүргүзүлүүдө. КГТИ жана университеттин деңгээлинде уюмдардын өкүлдөрү

менен иш-чаралар, вакансиялар жарманкелери өткөрүлөт. Кафедра өлкөнүн алдыңкы өнөр жай ишканалары, мисалы, "Автомаш-Радиатор" ЖЧКсы, "Кумтор Голд компани" ЖАКсы, "МегаВентс" ЖЧКсы, "Газпром Кыргызстан" ЖЧКсы, "Вэлдинг КЖ" ЖЧКсы, "МиллАЙ Индастри" ЖЧКсы жана башкалар менен тыгыз кызматташат. Көптөгөн ишканалар биздин студенттердин даярдык деңгээлинен канааттанып, аларды, эреже катары, ишкананын жооптуу багыттарына дайындашат.

4. Билим берүү процессинин кадрдык камсыздоосу

- ПСтин сандык жана сапаттык курамы жана алардын лицензиялык талаптарга дал келиши (ПСтин штаттык саны, илимий даражалуу адамдардын пайызы, базалык билими ж.б.), 5-таблицанын негизинде, 17 киши (15 бирдик), алардын ичинен штаттык 76%, совместитель 24%, илимий даражалуулугу болжол менен 54% түзөт, бул лицензиялык талаптарга дал келет (6-табл.).
- УВПтин штаты жана анын окуу процессине катышуусунун натыйжалуулугу. Кафедрада УВПтин штатында 3 бирдик бар, атап айтканда лабораториялардын башчысы, инженер жана лаборант, алардын базалык билими кафедранын адистигине дал келет. Кафедрада машина куруу технологиясы жана материал таануу боюнча 12 окуу лабораториясы бар, алар үч корпуста, эки кампуста жайгашкан, алар туруктуу тейлөөнү жана сактоону камсыздоону талап кылат. УВПтин учурдагы саны алардын нормалдуу иштеши үчүн жетишсиз. УВП компьютердик класстарды жана окуу лабораторияларын тейлөөнүн, лабораториялык жана практикалык сабактарды, СӨЖдү, ошондой эле кафедранын иш кагаздарын жүргүзүүнүн талап кылынган деңгээлин камсыз кылууга тийиш, бул окуу процессин толук кандуу ишке ашыруу үчүн зарыл. Бүтүрүүчү кафедралардын үлгүлүк штаттык расписаниесине ылайык, Машина куруу технологиясы кафедрасынын УВП штаттык расписаниеси кеминде беш бирдиктен турууга тийиш. Ошондуктан 2026/2027 окуу жылында кафедранын УВП штатын дагы 1 бирдик методист жана 1 бирдик улук лаборант менен толуктоо зарыл.
- Убакыт ченемдерине, бекитилген дисциплиналарга, студенттердин контингентине ылайык, учурдагы окуу жылына кафедранын жүктөмөсүн эсептөөнүн бар-жогү (жүктөмөнү аткаруу, план / факт, 7-таблица). ПСтин жеке пландарын расмийлөө жана аткарууну көзөмөлдөө (ар бир окутуучу боюнча). Кафедранын ППСтинин окуу жүктөмөсү толук көлөмдө аткарылды, бул 7-таблицада көрсөтүлгөн.
- ПС жана персоналдын квалификациясын жогорулатууну уюштуруу. Стажировкалар, ПСтин мобилдүүлүгү. Акыркы 5 жыл ичинде аяктаган квалификацияны жогорулатуу төмөнкү таблицада көрсөтүлгөн.
- Совместителдер-иш берүүчүлөрдүн, конок окутуучулардын бар-жогү. Кафедрага окутуучулар катары өндүрүштөн 3 адам чакырылган, TFH Berlin профессорлору Ральф Ферстер жана Ян Ресслер тарабынан 2 онлайн-курс өткөрүлдү.

Таблица 5

№	ФАА	Кызматы	Баз. билими (диплом боюнча адистиги)	Илим. даражасы, наамы	Штат /совмест.	Ставки	Жалпы жүктөмө, саат	ЖОП тогу жүктөмө (+)		Стаж(+)			Жашы		
								бак	маг	5 ж. чейин	5-15 жыл	15 ж. жогору	35 чейин	35-50	50 жогору
1	Омуралиев У.К.	каф. башч., проф.	Жогорку, ФПИ, машина куруу технологиясы, металлдар, металлдар, шаймандар, инженер-механик, Г-1 №301174 30.06.1979ж.	т.и.к.	штат	1,5	62	33	29			+			+
2	Абдраимов Э.С.	Проф.	Жогорку, Алматы ЖААКК, Бронетанк жана автомобилдик техниканы пайдалануу №ТВ 595230, 24.06.91ж	т.и.д.	штат	1,25	50	28,25	22	+					
3	Сартов Т.Э.	Проф.	Жогорку, ФПИ, Машина курууну автоматташтыруу жана комплекстүү механизациялоо, инженер-электромеханик.	т.и.к.	штат	1,5	60	14	45			+			+

4	Рагрин Н.А.	Проф.	Жогорку, ФПИ машина куруу техн., метал., шайман., инжене инженер-механик, Б-1 №040480 16.06.1976ж.	т.и.д.	айк.	0,75	30	8	22				+		+
5	Жумалие в Ж.М.	доцент	Жогорку, КМУ физика, физик окутуучу, ЗВ №601783 9.06.1981ж.	т.и.к.	штат	1	45	55	-				+		+
6	Садыров К.А.	0,25 доцент	МВТУ Бауман ат., ширетуучу аппаратурасы жана технологиясы, инженер, ЗВ№268277 от 01.07.1981г.	т.и.к.	штат	0,5	24	11	13				+		+
7	Айнабеко ва А.А.	доцент	Жогорку, КТУ, машина куруу технологиясы, инженер-механик, ГВ№18752 от 30.06.1999г.	т.и.к.	штат	1,5	66	55,75	10				+		+
8	Дыйканб аева У.М.	доцент	Жогорку, КТУ, машина куруу технологиясы, инженер-механик, АВ№02355 от 17.07.1995г.	т.и.к.	штат	1,5	69	52,3	17				+		+

9	Сопоев М.К.	ул.окут.	Жогорку, КТУ, машина куруу технологиясы, инженер-механик, ГВ №91214, от 30.03.2000г.		штат	1,5	68	62	6			+		+	
10	Баялиева Ч.Т.	ул.окут.	Жогорку, КНУ ИИМОП, Маалыматтык технологиялар, магистр, CF060000593, 01.01.2006		штат	0,5	23	14,5	8,5			+		+	
11	Абышев О.А.	окутуучу	Жогорку, КТМУ, машина куруу технологиясы, магистратура		айк.	0,25	13	7	6	+				+	
12	Курганов а Д.М.	окутуучу	Жогорку, КТМУ, машина куруу технологиясы, магистратура		штат	0,5	23	22	1	+				+	
13	Алымкул ов Б.Н.	окутуучу	Жогорку, КТМУ, машина куруу технологиясы, магистратура		штат	0,25	12	13	-	+					+
14	Курманга лиев А.С.	окутуучу	Жогорку, ФПИ, машинакур. мет. ст. инстр, инженер-механик		штат	0,5	25	23	2	+					+
15	Нарыжны й С.В.	окутуучу	Высшее, ФПИ,		штат	0,5	26	24,25	2	+					+

16	Макенов а А.	окутуучу	Жогорку, КТМУ, машина куруу технологиясы, магистратура		айк.	0,25	14	7	7	+			+		
17	Керимбае в Н.	окутуучу	Жогорку, КТМУ, машина куруу технологиясы, магистратура		айк.	0,25	13,3	6,3	7	+			+		

Таблица 6 (5 табл. маалыматы мн)

ПОК саны					Илим. даражасы бар					
Баардыгы	Анын ичинен:				Штаттык				Айкалыштыргандар	
	штаттык		айкалышт.		Илим. доктор		Илим кандидаттары.		илим. доктор.	илим. кандидат.
	саны	%	саны	%	саны	%	саны	%		
	13	76,4	4	23,6	1	8	6	38	1	
Лицензиялык талаптарга: (жооп берет)										

Таблица 7

№	ПОК ФААсы	Кызматы, ставкасы	Жалпы жылдык жүктөмө						Келерки жылга сунуштар
			Баардыгы		анын ичинен, ишт. түрлөрү боюнча				
					аудиторная		Ауд. сырт		
			план	факт	план	факт	план	факт	
1	Омуралиев У.К.	Каф. башчысы, 1,5 профессор	62	62	19	19	43,5	43,5	
2	Абдраимов Э.С.	1,25 профессор	50,3	50,3	18	18	32,3	32,3	
3	Сартов Т.Э.	1,5 профессор	59,5	59,5	29	29	30,3	30,5	
4	Рагрин Н.А.	0,75 профессор	30	30	14	14	16	16	
5	Жумалиев Ж.М.	1 доцент	44,8	44,8	23,5	23,5	21,25	21,25	

6	Садыров К.А.	0,5 доцент	24	24	9	9	15	15	
7	Айнабекова А.А.	1,5 доцент	65,8	65,8	38	38	28,3	28,3	
8	Дыйканбаева У.М.	1,5 доцент	69,3	69,3	38,8	38,8	30,5	30,5	
9	Сопоев М.К.	1,5 ул. окутуучу	67,8	67,8	35	35	32,8	32,8	
10	Баялиева Ч.Т.	0,5 ул. окутуучу	22,5	22,5	17	17	9,5	9,5	
11	Абышев О.А.	0,25 окутуучу	13	13	10	10	3	3	
12	Курганова Д.М.	0,5 окутуучу	22,8	22,8	13,3	13,3	9,5	9,5	
13	Алымкулов Б.Н.	0,25 окутуучу	12	12	9	9	3	3	
14	Курмангалиев А.С.	0,5 окутуучу	25	25	20	20	5	5	
15	Нарыжный С.В.	0,5 окутуучу	26,25		20,75		5,5		
16	Макенова А.	0,25 окутуучу	14	14	9	9	5	5	
17	Керимбаев Н.	0,25 окутуучу	13	14	7	9	6,25	5	

- Окуу жылынын башында кафедранын окуу жүктөмөсүн эсептөө жана бөлүштүрүү, окутуучулардын жеке пландарын даярдоо жана бекитүү ишке ашырылат. Жылдын жүрүшүндө кафедра башчысы тарабынан окутуучулардын жеке пландарын аткаруусуна көзөмөл жүргүзүлөт. Иштердин бардык түрлөрүнүн пландарын аткаруу мезгил-мезгили менен талкууланып турат; кафедранын отурумдарында методикалык, илимий жана тарбия иштеринин маселелери каралат, анда ошондой эле окутуучулардын жогоруда аталган иштердин түрлөрүн аткаруусу боюнча отчеттору угулат.
- Кафедранын ППС жана УВП иш графиги, сабак расписаниеси, кайра иштөөлөр, консультациялар бар жана кафедранын стенддерине илинип коюлган. Иш кагаздары, анын ичинде иш пландары, графиктер, календарлар, расписание, отурумдардын протоколдору, жүктөмөнү эсептөө И. Раззаков атындагы КГТУнун мамлекеттик жана расмий тилдердеги Иштердин номенклатурасына ылайык жүргүзүлөт.
- ППС жана УВСтин квалификациясын жогорулатууну уюштуруу жакшы деңгээлде көрсөтүлүп, КГТУнун, эл аралык долбоорлордун жана академиялык мобилдүүлүк программаларынын алкагында ишке ашырылат. Төмөнкү таблицада ТМ кафедрасынын кызматкерлеринин квалификациясын жогорулатуу жөнүндө сандык маалымат көрсөтүлгөн.

Квалификацияны жогорулатуунун түрлөрү	2022-2023 жж.	2023-2024 жж.	2024-2025 жж.
Аспирантура	-	1	-
Докторантура	4	4	4
Стажировка	15	12	3
Семинары	-	4	4
Спец. курсы	1	-	
Магистратура	1		
Баардыгы:	21	21	11

5. Окуу процессин уюштуруу. Билим берүү процессинин окуу-методикалык камсыздоосу

- Студенттердин бардык окуу формалары боюнча контингенти таблицада көрсөтүлгөн (табл. түрүндө, 3 жылдагы анализ, артыкчылык дипломдорунун санын көрсөтүү, 8-табл.)

Таблица 8

	2023 – 2024 о.ж.				2024 – 2025 о.ж.				2025 – 2026 о.ж.			
	кабыл алуу	бүтүрүү, а.и. кызыл диплом менен	студ. саны		кабыл алуу	бүтүрүү, а.и. кызыл диплом менен	студ. саны		кабыл алуу	бүтүрүү, а.и. кызыл диплом менен	студ. саны	
			Күнд.	сырт.			күнд.	сырт.			Күнд.	сырт.
Бакалавриат	22	28(1)	143	57	21	20	102	48	31	19	73	23
Магистратура	4	3	7		5	1	10		7	6	15	
PhD докторантура	2	-	4	-	-	-	4	-	1	-	3	-

- Биринчи курс студенттери ориентациялык жумага катышкандан кийин каттоо процедурасын башташат, ал факультет тарабынан белгиленген мөөнөттөрдө кредиттик окуу системасынын принциптерин түшүндүрүү максатында өткөрүлөт. Кийинки семестрге каттоо Академиялык календарь тарабынан белгиленген мөөнөттөрдө жүргүзүлөт.
- Практикаларды уюштуруу практикалардын туурасынан программасына ылайык аткарылат. Үчүнчү тарап уюмунда практикадан өткүсү келген студенттер белгилүү үлгүдөгү тиешелүү катты сунушташат, же [кафедранын багыты боюнча кызматташуу жөнүндө үлгүлүк келишимдер түзүлгөн](#) өнөктөш ишканаларга бөлүштүрүлөт. Студенттерге практика мезгилине жеке тапшырмалар берилет. Практиканын аягында отчет жана практикадан өтүү күндөлүгү толтурулат, алар комиссия тарабынан каралып, баа коюлат.
- КГТИнин "Машина куруу технологиясы" кафедрасынын бүтүрүүчү курс студенттери, И. Раззаков атындагы КГТУ менен Германия ФРдагы иш берүүчүлөр ортосунда ВВК International Fachkräftegewinnung фирмасынын өкүлчүлүгүндө түзүлгөн меморандумга ылайык, Түндүк Саксониянын 2 ишканасында алдын-ала квалификациялык практикадан өтүшөт: P-D Glasseiden GmbH Oschat; жана Tiel Glas.
- Студент үчүн бүт окуу процессинин жыйынтыгы бүтүрүү квалификациялык ишти (БКИ) даярдоо болуп саналат. Кафедра тарабынан жума сайын консультациялар уюштурулат. Дипломдук иштерди пландуу жана ыргактуу уюштурууга жардам көрсөтүү, ошондой эле БКИнин жүрүшүн көзөмөлдөө үчүн кафедра тарабынан 8-семестрдин башында түзүлгөн графикке ылайык даярдыктын көзөмөлдүк аттестациялары өткөрүлөт. БКИни коргоого мөөнөтүндө БКИни аткарган жана расмийлеген студенттер жиберилет. МАКтын ишин уюштуруу бекитилген курам жана иш графигине ылайык аткарылат. Бул окуу жылынын өзгөчөлүгү 3 студенттин Германиянын ишканаларында 3 айлык стажировкадан өтүшү болуп саналат.
- БКИни коргоодон мурун КГТИнин адистери тарабынан бардык аткарылган студенттик иштерге Антиплагиат текшерүүсү жүргүзүлдү.
- Өткөрүлгөн БКИ жана МД коргоолорунун жүрүшүндө студенттер төмөнкү натыйжаларды көрсөтүштү:
 - Бакалавриат күндүзгү: – эң жакшы, – жакшы;
 - Бакалавриат заочное: 2 – эң жакшы, 2 - жакшы, 3 - канааттандырарлык;

- Магистратура күндүзгү: 2- эң жакшы, 3 – жакшы.
- Бүтүрүүчү Камбаралиев М.С. адистиги боюнча Мамлекеттик экзаменден канааттандырылгыч эмес баа алгандыктан, БКИни коргоого жиберилген жок.
- Бекитилген графикке ылайык окутуучулардын сабактарын жана көзөмөлдүк модулдарды өз ара баруу үзгүлтүксүз негизде аткарылып турат, бул билимди текшерүү жана баалоо ыкмалары боюнча тажрыйба алмашууга көмөк көрсөтөт. Өз ара баруулардын натыйжалары тиешелүү журналга жазылып коюлат.
- Окутуучулар инновациялык окуу-методикалык ресурстарды активдүү колдонушат, лекциялар, окуу китептер, окуу куралдары, жумушчу программалар жана силлабусдар жайгаштырылган билим порталын пайдаланышат.
- Кафедранын кызматкерлери окуу жылынын жүрүшүндө окуунун сапаты маселелерин талкуулоо максатында биздин профилдеги ишканаларга бир нече жолу жолугушуулар өткөрүштү, билим берүү программаларынын мазмуну. Ошондой эле, биргелешкен илимий-изилдөө иштерин жүргүзүү мүмкүнчүлүктөрү талкууланды.
- Дисциплиналар боюнча студенттер үчүн СӨЖнү уюштуруу (а.и. сырттан окуу үчүн). Студенттер үчүн СӨЖ дисциплиналардын Жумушчу программаларына ылайык өткөрүлөт.
- Билим берүү программасы студенттерди окуу планында каралган практикалардын бардык зарыл түрлөрү менен камсыздайт (өндүрүштүк, алдын-ала квалификациялык). Бул үчүн окуучулардын муктаждыктарын толук канааттандырган практика базалары менен келишимдер түзүлгөн. Кафедра өлкөнүн алдыңкы өнөр жай ишканалары, мисалы, ["Автомаш-Радиатор" ЖЧКсы](#), ["Дастан" ТНКсы](#), ["Ала-Таш" ЖЧКсы](#), ["Маткасымов" ЖЧКсы](#) жана башкалар менен тыгыз кызматташат.

Бардык студенттер практикадан өтүү үчүн орундар менен камсыздалган. Учурдагы келишимдердин статистикасына ылайык, практика үчүн орундардын саны студенттердин санынан ашат.

Келишимдер боюнча студенттердин жана жумуш орундарынын сандык маалыматтары:

Окуу жылы	Практиканын түрү	Студенттердин саны	Келишимдер боюнча орундардын саны
2025-2026	Өндүрүштүк	25	95
2025-2026	Алдын-ала квалификациялык	21	95
2024-2025	Өндүрүштүк	15	95
2024-2025	Алдын-ала квалификациялык	23	95

Практикаларды уюштуруу жана өткөрүү [И. Раззаков атындагы КГТУнун студенттеринин практикасын өткөрүү жөнүндөгү жобо](#) менен жөнгө салынат.

Практикада студенттердин катышуусу жана тапшырмаларды аткаруусу эсепке алуу журналы кафедрадан да, өндүрүштөн да практика жетекчилери тарабынан ишке ашырылат, алардын жазуулары [практика күндөлүктөрүнө киргизилет](#).

Практикалардын бардык түрлөрү жана алардын базалары билим берүү программаларынын талаптарына дал келип, студенттерге зарыл кесиптик көндүмдөрдү алууга мүмкүнчүлүк берет. Практикалардын натыйжалуулугу [бүтүрүүчүлөрдүн жумушка орношуу деңгээли](#) жана иш берүүчүлөрдүн оң пикирлери менен тастыкталат.

Иш берүүчүлөрдүн жана Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын сунуштарын эске алуу менен 2024-жылдан баштап студенттерде биринчи окуу жылында технологиялык жабдууларда иштөөнүн баштапкы көндүмдөрүн калыптандыруу максатында билим берүү программасынын окуу планына Окуу чеберканалары киргизилди, анын алкагында студенттер технологиялык жабдууларда иштөөгө үйрөнүшөт жана ар кандай буюмдарды өз алдынча жасашат. Практикадан өтүү жана билим берүү уюмунан тышкаркы жерлерде окуу жөнүндө студенттердин пикирин изилдөө үчүн алардын арасында жыл сайын сурамжылоо жүргүзүлөт. Сурамжылоолор көпчүлүк студенттер практика шарттарынан канааттанганын көрсөтөт. Бирок кээ бир практика базаларында адаптациялоодо кыйынчылыктар аныкталды. Студенттерди тез жана ооруусуз адаптациялоо максатында адаптациялык иш-чаралар өткөрүлүп, практикага жооптуу адам, университеттен практика жетекчилери менен практика базаларынын тиешелүү кызматтарынын ортосундагы байланыш күчөтүлдү. Бүтүрүүчүлөрдү анкеталоо студенттерди практика учурунда ар кандай өндүрүштөр, технологиялык жабдуулар жана технологиялар менен тааныштыруунун актуалдуулугун аныктады.

Практикалардын программаларын жана өткөрүү жайларын оптималдаштыруу үчүн төмөнкү иш-чаралар жүргүзүлүүдө:

- Практика үчүн ишканалар менен келишимдер базасын кеңейтүү.
- Өндүрүштөрдүн кеңири спектри менен таанышуу үчүн практика өткөрүү жайларын ротациялоо.
- Практикадагы практикалык тапшырмалардын мазмунун тармактын заманбап талаптарына ылайык үзгүлтүксүз жаңылоо.
- Ишканалардын өкүлдөрү менен конок лекцияларды, мастер-класстарды жана жолугушууларды уюштуруу.
- Отчеттуулук жана студенттерден, бүтүрүүчүлөрдөн жана практика базаларынын өкүлдөрүнөн арткы байланыш аркылуу практиканын сапатын көзөмөлдөөнү күчөтүү.
- Дисциплиналардын окуу-методикалык жабдылышы (дисциплиналардын ОМК менен камсыздоо %и, жаңы ОММларды иштеп чыгуу, методикалык жабдылыш картасы). Окуу куралдарын, методикалык материалдарды, ЭБРларды иштеп чыгуу. Дисциплиналардын ОМКсын билим порталына жайгаштыруу. ОМКДга киргизилген окуу-методикалык жана окуу материалдары илимдин заманбап өнүгүү деңгээлин чагылдырат, окуу материалын логикалык ырааттуу баяндоону карайт, студенттерге окуу материалдарын терең өздөштүрүүгө, аны практикада колдонуу боюнча көндүмдөрдү алууга мүмкүнчүлүк берүүчү окуу процессин интенсификациялоонун заманбап ыкмаларын жана техникалык каражаттарын колдонууну карайт. ОМКДнын курамы жана мазмуну ага дисциплинаны окутуунун илимий-теориялык жана методикалык негиздеринин заманбап абалын толугураак чагылдырган жаңы окуу жана окуу-методикалык материалдарды кошуу аркылуу үзгүлтүксүз каралып, жаңыланып турат. [ТМ кафедрасынын окуу-методикалык жабдылышы кафедранын сайтында көрсөтүлгөн.](#)
- Кафедрага бекитилген дисциплиналардын жумушчу программалары КР ББМнын 2021-жылдын 21-сентябрындагы № 1578/1 буйругу менен бекитилген 650300 – Машина куруу жана 650100– Материал таануу жана материалдар технологиясы багыттары боюнча МББББга ылайык иштелип чыккан.
- Кафедранын бардык бекитилген дисциплиналары университеттин УМОсу тарабынан белгиленген талаптарга ылайык иштелип чыккан ОМК менен камсыздалган.
- Кафедра лабораториялык, практикалык сабактарга, курстук долбоорлоого

методикалык иштерди иштеп чыгуу жана басып чыгаруу боюнча иш жүргүзөт. Методикалык жабдылыш картасы түзүлүп, дисциплиналардын методикалык камсыздоосун андан ары жакшыртуу боюнча пландуу иш жүргүзүлүүдө. Кафедранын кызматкерлери тарабынан акыркы жылдары КР ББМинин грифи менен 1 окуу китеби, 5 окуу куралы басылып чыккан. Акыркы 5 жылдагы окуу-методикалык иштеп чыгууларды басып чыгаруу планы 94,89%га аткарылган. Окуу-методикалык материалдарды иштеп чыгуу жана басып чыгаруу жөнүндө толук маалымат ушул жерде көрсөтүлгөн.

- Бардык окутулган дисциплиналар боюнча ОМКД иштелип чыгып, online.kstu.kg порталына жайгаштырылган.
- Студенттердин үлгөрүүсүн жана сабакка катышуусун талдоо (3 жылдагы анализ, 9,10-таблицалар). Билим берүү программасын өздөштүрүүнүн сапатын баалоо. LAZ.
- 10-таблицанын маалыматтарынын негизинде 2023/24-окуу жылында катышуу 94% түзгөн, 2024/25-окуу жылында – 85%, 2025/26-окуу жылында – 92%. Билим берүү программалары боюнча үлгөрүү болжол менен 90% түзөт, б.а. катышуу менен үлгөрүүнүн ортосунда корреляция байкалат. Академиялык карыздарды жоюу FX бааларын оңдоо мезгилинин алкагында, ошондой эле кышкы жайкы семестрлердин мезгилинде жүргүзүлөт.

Таблица 9. Экзамендик сессиянын үлгөрүүсүн талдоо

	Курс	Топ	Окуу жылы					
			2023 - 2024		2024 - 2025		2025 - 2026	
			семестр		семестр		семестр	
			күзгү	жазгы	күзгү	жазгы	күзгү	жазгы
Бакалавриат	Күндүзгү о/ф							
	1курс	Мг(б)-1-23, МТг-1-23	16/16 6/6	15/16 6/6	-	-	-	-
		МАШг-1-24, МТг-1-24	-	-	12/12 9/9	12/11 9/9	-	-
		МАШг-1-25	-	-	-	-	31/30	30/30
	2курс	Мг-1-22, МТг-1-22	13/17 9/9	13/17 9/9	-	-	-	-
		Мг-1-23, МТг-1-23	-	-	13/13 13/13	4/4 4/3		
		МАШг-1-24, МТг-1-24					12/12 9/8	12/10 9/7
	3курс	Мг-1-21, МТг-1-21	8/8 9/12	8/8 9/12				
		Мг-1-22, МТг-1-22			11/11 6/6	11/11 6/6		
		Мг-1-23, МТг-1-23					13/13 4/4	13/12 4/3
	4курс	Мг-1-20, МТг-1-20	14/14 9/9	14/14 9/9				
		Мг-1-21, МТг-1-21			9/7 4/3	9/7 4/3		

		МГ-1-22, МТГ-1-22					10/11 5/6	10/11 5/6
	Сырттан о/ф							
	2курс	МАШдот-2-22	2/3	2/3				
		МАШ(дот)т-2-22(23)	6/7	6/7				
		МГ(дот)-1-23			7/4	7/3		
	3курс	МАШдот-2-21	6/7	5/7				
		МАШ(дот)т-2-22	2/2	2/2				
		МАШдот-2-21			7/7	7/7		
		МГ(дот)-1-23					6/5	6/5
	4курс	МАШдот-2-20	15/18	16/18				
		МАШдот-2-21			9/8	9/8		
		МАШдот-2-22					7/6	7/6
	5курс	МАШдот-2-19	9/11	9/11				
		МАШдот-2-20			16/18			
		МАШдот-2-21					9/6	9/6
Магистратура	1курс	МАШМ-1-23	4/4	5/5				
		МАШМ-1-24			4/4	4/4		
		МАШМ(зим)-2-24			4/4	4/4		
		МАШМ-1-25					7/7	7/7
	2курс	МАШМ-1-22	3/4	3/4				
		МАШМ-1-23			4/4	4/4		
		МАШМ-1-24					4/4	4/4

Таблица 10. Катышууну талдоо

Топ	Окуу жылы		
	2023 - 2024	2024 - 2025	2025 - 2026
МАШГ-1-25			97%
МТГ(6)-1-24		100%	78%
МАШГ-1-24		100%	83%
МГ(6)-1-23	94%	80%	92%

МАШ-1-23	100%		-
МТг-1-23		75%	67%
МТМ(б)-2-22	100%	71%	100%
Мг(б)-1-22	100%	92%	100%
МТг(б)-1-22	100%	25%	-
МТМ(б)-2-21(ТК)	50%	72%	
Мг(б)-1-21(ТМвМ)	100%	86%	
МТг(б)-1-21(ТКМ)	100%	100%	
МАШм-1-24		100%	100%
МАШм(кыш)-2-24		100%	100%
МАШм-1-25	100%	100%	100%

- Кафедра төмөнкү [окуу лабораторияларына](#) ээ:
- Компьютердик класстар (CAD/CAM/CAE лабораториясы (4/207), билимди кесүү, учурдагы, чек аралык жана жыйынтыктоочу көзөмөлдү, ошондой эле студенттердин СӨЖсүн (1/117) жүргүзүү үчүн орнотулган тесттик системасы бар компьютердик парк, Internet тармагына туташтырылган. Компьютердик класстар жеке компьютерлер менен жабдылган. Бирок, компьютерлердин басымдуу көпчүлүгү моралдык жактан эскирген (2005-2009-жылдардагы чыгарылыш), өздөрүнүн мүнөздөмөлөрү боюнча заманбап CAD/CAM/CAE системаларын колдошпойт жана аларды жаңыртуу талап кылынат. Заманбап лицензиялык CAD/CAM системалары боюнча ПО орнотуу максатында КГТУнун жетекчилиги кафедрага Инженердик графика кафедрасынын эң жаңы компьютердик классын колдонууга уруксат берди.
- Окуу-изилдөө лабораториялары: механикалык иштетүү лабораториясы ауд. 1/114; Эркин программалануучу жабдуу лабораториясы ауд.1/115; Термикалык иштетүү жана металлдардын катуулугун өлчөө лабораториясы ауд. 4/101; Куюу өндүрүшү лабораториясы ауд. 4/103; Микроанализ лабораториясы ауд. 4/104; Басым менен металлдарды иштетүү лабораториясы ауд. 4/105; Ширетүү өндүрүшү лабораториясы ауд. 4/106; Механикалык иштетүү лабораториясы ауд. 4/107; Пресс-порошоктор жана пластмассалар лабораториясы ауд. 4/206.
- Кыргызстанда Лу Бань Чеберканасын (МЛБ) түзүү долбоорунун алкагында, Машина куруу технологиясы кафедрасынын базасында "ЧПУ менен станоктор", жана "Акылдуу өндүрүш" лабораториялары уюштурулган. Бул лабораториялардын жабдууларынын курамына төмөнкүлөр кирет:
 - Ийкемдүү автоматтык өндүрүш системасы;
 - ЧПУ менен токардык станок;
 - Универсалдуу өлчөө микроскоптору (УӨМ).
- Студенттерди каттоону жана документтерди расмийлөөнү уюштуруу абалы тиешелүү деңгээлде жана белгиленген процедураларга ылайык ишке ашырылууда.
- Бүгүнкү күндө студенттердин жана окутуучулардын академиялык мобилдүүлүгү билим берүү системасын модернизациялоо, заманбап технологияларды жана окутуу ыкмаларын киргизүү, педагогикалык курамдын сапатын жогорулатуу процессинде негизги элемент болуп саналат. Биздин студенттер жана окутуучулар жыл сайын жогорку окуу жайынын өнөктөштөрүнүн колдоосу менен стажировкаларда, окуу жана илимий изилдөө долбоорлорунда катышышат.
- КГТИнин "Машина куруу" жана "Материал таануу жана материалдар технологиясы" багыттарынын студенттери ТФН Берлиндеги жайкы мектептерге

арыз бере алышат, студенттердин арасындагы рейтинг жана немис тилин билүү деңгээли эске алынат. Ошондой эле бакалавриаттын бүтүрүүчүлөрү Университет ИТМОнун, Санкт-Петербургдаун магистратурасына тапшыруу үчүн документтерди бере алышат.

6. ПСтин илимий-изилдөө иш-аракети

- Машина куруу технологиясы кафедрасы "Өндүрүш системаларын уюштуруу-технологиялык долбоорлоо" мамлекеттик бюджеттик темасы боюнча илимий-изилдөө иштерин жүргүзөт. Бул ишти аткаруу үчүн кафедранын бардык кызматкерлери тартылган. Мамлекеттик бюджеттик тема менен катар кафедранын кызматкерлери тарабынан өкмөттүк жана башка булактар тарабынан каржыланган чарбалык келишимдик темалардын алкагында илимий-изилдөө иштери аткарылууда. Бул иштер жөнүндө толук маалымат [ушул жерде](#) көрсөтүлгөн.
- Машина куруу технологиясы кафедрасында 2 т.и.д., 6 т.и.к., 6 аспирант жана PhD докторант иштешет. Изилдөөлөрдүн натыйжалары жыл сайын жакынкы жана алыскы чет өлкөлөрдүн ар кандай илимий журналдарына басылып чыгарылат. Акыркы 5 жылда [73](#) макала жарыяланды. Авторлордун: Абдраимов Э.С., Рагрин Н.А., Дыйканбаева У.М., Айнабекова А.А., Курганова Д.М., Сопоев М.К. [патенттери жана автордук күбөлүктөрү бар](#). Кафедра кызматкерлеринин өткөн мезгилдеги илимий иш-аракетинин натыйжалары жөнүндө статистикалык маалымат [ушул жерде](#) жайгаштырылган.
- Кафедранын кызматкерлери республикалык жана эл аралык илимий-техникалык жана илимий-методикалык конференциялардын ишине активдүү катышышат, акыркы 5 жылда кафедранын кызматкерлери тарабынан 51 баяндама жасалды. Илимий-изилдөө иштеринин натыйжалары окуу процессине кеңири киргизилүүдө. Акыркы 5 жылда кафедранын кызматкерлери тарабынан илимий-изилдөө иштеринин натыйжалары боюнча 6 окуу китеби жана окуу куралы, лабораториялык жана практикалык иштерге 26 окуу-методикалык көрсөтмө даярдалып, басылып чыкты. Бул басылмалар жөнүндө толук маалымат [ушул жерде](#) көрсөтүлгөн.
- Кафедранын ИИИ темалары

Таблица 10

№	ФАА жет.	Теманын аталышы, каржылоо көлөмү	ИИГе катышкан студенттердин жана аспиранттардын саны	ИИИГе катышкан педагогикалык кызматкерлердин саны
1	Омуралиев У.К.	Өндүрүш системаларын уюштуруу-технологиялык долбоорлоо	6	4
2	Рагрин Н.А.	Тешиктердин беттик катмарынын сапатын бургулоо учурунда камсыздоо.	3	4
3	Сартов Т.Э.	Теориялык моделдерди иштеп чыгуу жана машиналардын өндүрүмдүүлүгүн изилдөө	1	1
4	Абдраимов Э.С.	Өзгөрмө структуралуу шарнир-рычагдуу механизми бар 200 Дж сокку энергиясы менен портативдик электромеханикалык	2	1

		балканын тажрыйба үлгүсүн иштеп чыгуу жана түзүү		
--	--	---	--	--

- Студенттерди ИИССке тартуу. ИИССти жетектөө (табл.11)

Таблица 11

№	ИИСС жетекчисинин ФААсы	ИИССтин темасы, студенттин ФИОсу, тобу	Өткөрүү орду		
			КГТУ	Башка ЖОЖ	Эл аралык деңгээл
1	т.и.к., доцент Жумалиев Ж. М.	"Космос зонддорунун жылуулук коргоосу" Мырзаканов Султан, ГД-1- 24 тобу	КГТУ		
2	т.и.к., доцент Жумалиев Ж. М	"Үн өткөрбөөчү материалдар" Абдиев Базл, ГД-1-24 тобу	КГТУ		
3	т.и.к., доцент Жумалиев Ж. М	"Биоматериалдар жана алардын медицинадагы ролу" Джурсунбекова Аяна, ГД-1-24 тобу	КГТУ		
4	т.и.д., профессор Абдраимов Э. С.	"Жумушчу массанын чапталып калышынан сокку менен тазалоо түзүлүшүн иштеп чыгуу" Анарбаев Раатбек, МАШМ-1-25 тобу	КГТУ		
5	т.и.к., профессор Омуралиев У. К.	Solidworks, NX, T-FLEX CAD-системаларынын функционалдык натыйжалуулугун изилдөө. Бойко Максим, МАШМ-1-24 тобу	КГТУ		
6	т.и.к., проф. Сартов Т. Э., ст. окутуучу Сопоев М. К.	"ЧПУ менен токардык станокту изилдөө үчүн окуу- методикалык материалдарды иштеп чыгуу" Исабаев Н, .МАШМ- 1-24	КГТУ		

7	т.и.к., доцент Дыйканбаев а У. М.	"Diemme Filtration GTN-250 чыпкалоочу пресстин чыпкалоочу пластиналарын жылдыруу механизминин эскирген тетиктерин калыбына келтирүү ыкмаларын изилдөө жана иштеп чыгуу" Болотин А.А., МАШМ-1-25	КГТУ		
8	окутуучу Макенова А. Б.	"Пайдалануу маалыматтарын талдоонун негизинде жарым өзүн-өзү майдалоочу тегирмендин футеровкасынын эскирүүсүн болжолдоо ыкмаларын оптималдаштыруу" Касымов Р. Маш(м)-1-25	КГТУ		
9	окутуучу Керимбаев Н. Ш.	"Ширетүү жана бүлбөй текшерүү технологияларын өркүндөтүүнүн негизинде "Кумтор" кениндеги САТ самосвалдарынын калыбына келтирилген түйүндөрүнүн ишенимдүүлүгүн жогорулатуу" Иязов М., Маш(м)-1-25	КГТУ		
10	т.и.к., проф. Омуралиев У. К., ст. окутуучу Сопоев М. К.	Автоматтык өндүрүш линиясын ар кандай өндүрүштүк милдеттерге адаптациялоо. Янецкий А. МАШМ-1-24	КГТУ		
11	т.и.к., доцент Айнабекова А.А., ст. окутуучу Сопоев М. К.	ЧПУ станоктору үчүн программалоо ыкмаларын салыштырмалуу талдоо. Жылкычы уулу Б. МАШМ-1- 25	КГТУ		
12	т.и.д., профессор Абдраимов Э. С.	«ЗИФ насосунун ички компоненттеринин жабуунун эксплуатациялык ишенимдүүлүгүн жогорулатуу», Ишеналиев К.МАШМ-1-24	КГТУ		

13	т.и.к., доцент Дыйканбаев У. М.	"Интеллектуалдык өндүрүш шарттарында татаал бөлүктөрдү көп координаталуу ЧПУ – иштетүүнүн траекториясын оптималдаштыруу" Ли Пэнцзю, МАШм(зим)-2-24	КГТУ		
14	т.и.к., доцент Садыров К. А.	"Жарыш электромобилдеринин рамасынын оптималдуу конструкциясын иштеп чыгуу". Гуо Веньбин МАШм(зим)-2-24	КГТУ		
15	т.и.к., профессор Омуралиев У. К.	Машиналык окутуу ыкмаларын колдонуу менен өндүрүш процесстерин оптималдаштыруу. Бао Юйцзе, МАШм(зим)-2-24	КГТУ		
16	т.и.д., профессор Абдраимов Э. С.	"Ылдамдыктагы видеожазуу маалыматтарынын негизинде сокку механизминин эксперименталдык стенди". Вэй Цинъюань МАШм(зим)-2-24	КГТУ		

- Басылмалардын саны (РИНЦ, Скопус илимий журналдары ж.б.), патенттер, арыздар, монографиялар. (2-Тиркеме).

Патенттер бар:

1. Рагрин Н.А., Айнабекова А.А., Патент №265, Кыргызпатент тарабынан берилген, Пайдалуу модельдин аталышы «Бургу», 30.06.2019
2. Рагрин Н.А., Дыйканбаева, У.М. Пат. Кыргыз Республикасы, № 264. Бургу. 30.06.2019
3. Абдраимов Э.С., ЕАПО Патенти № 046712, Ойлоп табуунун аталышы «Өзү жүрбөс дөңгөлөктүү электр бетон сындыргыч станок», 15.04.2024
4. Рагрин Н.А., Курганова Д.М. Бургу. КР Патенти № 373. 31.12.2024-ж
5. Муслимов А.П., Сопоев М.К., Патент №442, КР БЖБИМ тарабынан берилген, Аталышы «Токардык станоктун технологиялык процессин эки параметр боюнча: кесүү ылдамдыгы жана шаймандардын берилиши боюнча башкаруунун эки контурлуу универсалдуу автоматтык системасы»

Илимий кадрларды даярдоо. Аспиранттар, PhD-докторанттар менен иштөө (14-таблица)

Таблица 14

№	Аспиранттын/PhD-докторанттын ФААсы	Илимий диссертациялардын темалары	Күт. натый. коргоонун болжолдуу мөөнөтү
1	Абышев Марат Аскарбекович	Ишкананын өндүрүш системасынын санарип моделин долбоорлоо ыкмалары жана каражаттары	2029
2	Курганова Дарина Махмутовна	Бургулоо менен иштетилген тешиктердин беттик катмарын чыңдоо ыкмасын иштеп чыгуу жана негиздөө	2027
3	Керимбаев Нурадил Шакирович	ЗИФтин майдалоо жана майдалоо процесстери үчүн жабдууларды модернизациялоо ыкмаларын изилдөө	2027
4	Макенова Айчолпон Бахтияровна	IoT платформасын колдонуу менен өндүрүш процесстеринин мониторинг системасы	2027
5	Баялиева Чолпон Талантовна	Балык терисинен жасалган кайра жаралуучу биоматериалдарды анын физика-механикалык касиеттерин комплекстүү изилдөөнүн негизинде машина курууда колдонуунун келечеги жана өндүрүштү технологиялык даярдоо алгоритмдерин иштеп чыгуу	2027
6	Айнабекова Айнур Алмановна	Спираль бургулар менен тешиктерди иштетүүнүн сапатын жогорулатуунун мыйзам ченемдүүлүгүн иштеп чыгуу жана негиздөө	т.и.к. даражасы 2025-жылдын октябрында ыйгарылган.
7	Дыйканбаева Урпия Маматкадыровна	Бургулоодо тешиктердин беттик катмарынын сапатын жогорулатуу ыкмасын иштеп чыгуу	т.и.к. даражасы 2026-жылдын февралында ыйгарылган.

- Тиешелүү тармактагы же илим чөйрөсүндөгү суроо-талапка ээ/актуалдуу илимий изилдөөлөрдү талдоо (тизмеси). Кафедранын эң маанилүү илимий жетишкендиктери, интеллектуалдык иш-аракеттин натыйжаларын коммерциялаштыруу боюнча маалыматтар (15-таблица)

Таблица 15

№	ФАА	Тажрыйба-конструктордук иштеп чыгуулар	Киргизилген жаңы лабораториялык стенддер, орнотмолордун сүрөттөлүшү
1	Абдраимов Эмиль Самудинович	Эң чоң негизге ээ Абдраимов С. механизмини негизиндеги өзү жүрбөс дөңгөлөктүү электр бетон сындыргыч станок	Эксперименталдык үлгү
2	Абышев Марат Аскарбекович	Factory Bilder AI - бул өндүрүш системаларын ын технологиялык процесстерин тар орундарды аныктоо максатында талдоо жана куруу системасы	
3	ОмуралиевУ.К., Сопоев М.К., Янецкий А.		Лу Бань Чеберканаларынын "Акылдуу өндүрүш" лабораториясынын базасында ийкемдүү өндүрүш линиясы боюнча лабораториялык комплекс

- Жакынкы жана алыскы чет өлкөлөрдүн ЖОЖдору менен эл аралык кызматташтык Программанын пландарында илимий-методикалык жана изилдөө иш-аракетин андан ары өнүктүрүү каралган. Бул эл аралык университеттер жана илимий борборлор менен кызматташтыкты кеңейтүү, гранттар аркылуу кошумча каржылоону тартуу, ошондой эле илимий инфраструктураны жакшыртууну камтыйт. Жаңы илимий лабораторияларды жана борборлорду түзүү, ошондой эле изилдөөлөр жана инновациялык технологиялар чөйрөсүндө окутуучулардын квалификациясын жогорулатуу пландаштырылууда. Бул чаралар программанын илимий потенциалын чыңдоого жана анын эл аралык деңгээлде атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн камсыздоого багытталган. Ошентип, илимий жана илимий-методикалык иш-аракет билим берүү программасынын ажырагыс бөлүгү болуп, катышуучулардын илимий потенциалынын да, жалпысынан билим берүү процессинин сапатынын өнүгүшүнө өбөлгө түзөт.
КГТУда студенттердин, магистранттардын жана жаш окумуштуулардын конференциясы жыл сайын өткөрүлөт. Конференцияга баяндамалар магистрдик

диссертациялардын тематикасы боюнча ИИССтин алкагында даярдалат. ППС жана студенттердин изилдөөлөрүнүн натыйжалары КГТУнун "КГТУ Известиялары" журналында жана башка ата мекендик жана чет элдик илимий басылмаларда жарыяланат. Үзгүлтүксүз өткөрүлүп туруучу [илимий-практикалык конференциялардын](#) жыйынтыктары боюнча ППС жана студенттердин [тиешелүү конференциялардын Материалдары](#) басылып чыгарылат.

Академиялык өз ара аракеттенүүнүн натыйжалуулугун андан ары жогорулатуу үчүн төмөнкү демилгелер каралган:

- Инженерия чөйрөсүндөгү алдыңкы технологияларды жана ыкмаларды изилдөө максатында студенттер жана окутуучулар үчүн эл аралык стажировкаларды кеңейтүү.
- Эл аралык илимий долбоорлорго катышууну активдештирүү жана чет элдик университеттер жана илимий борборлор менен жаңы өнөктөштүк келишимдерин түзүү.
- Алдыңкы илимий мекемелер менен кадрларды алмашуу механизмин өнүктүрүү, бул инновациялык технологияларды билим берүү процессине активдүү киргизүүгө мүмкүнчүлүк берет.

Ийгиликтүү кызматташтыктын мисалдары

- Профессор Абдраимов Э.С. Лайву институтунун (КЭР, Шаньдун, Цзинань ш.) чакырылган профессору болуп саналат.
- Илимий кадрларды алмашуунун алкагында Машина куруу технологиясы кафедрасынын PhD докторанттары жана аспиранттары [НИУ ИТМО \(РФ\), Синцзян университети \(Кытай\)](#) сыяктуу алдыңкы чет элдик ЖОЖдордо стажировкадан өтүштү, алар машина курууда инновациялык технологияларды киргизүү боюнча тажрыйба алмашып, биргелешкен басылмаларды даярдашты.

7. Студенттер менен окуудан тышкаркы жана тарбия иштери

2025–2026-окуу жылында "Машина куруу технологиясы" кафедрасынын бардык топторунун студенттери менен куратордук иш куратордун иш планына ылайык жүргүзүлүп, окуу процессин уюштурууга, студенттердин сабакка катышуусун жана үлгөрүүсүн көзөмөлдөөгө, ошондой эле алардын тарбиялык, маданий жана кесиптик өнүгүүсүнө багытталган. Окуу жылынын жүрүшүндө куратордук сааттар белгиленген расписание боюнча үзгүлтүксүз өткөрүлүп турду. Студенттер менен жолугушууларда окуу жайдын ички тартип эрежелерин сактоо, окуу дисциплинасын жогорулатуу, билим берүү программасынын талаптарын аткаруу, академиялык жоопкерчилик жана келечектеги кесиптик иш-аракетке жоопкерчиликти мамиле кылуу маселелери каралды.

Биринчи курс студенттери менен кафедра башчысы жана кафедранын профессорлору, мисалы, профессор Омуралиев У.К., Сартов Т.Э. менен жолугушуу болуп өттү, алар өздөрүнүн көндүмдөрү менен бөлүшүп, студенттерди кызыктырган суроолорго жооп беришти. Сүйлөшүү студенттердин чоң кызыгуусун жаратып, бир сааттан ашуун убакытка созулду.

Жыл сайын "Машина куруу технологиясы" кафедрасында биринчи курс студенттери "Окуу чеберканалары" билим берүү мастер-класстарынын алкагында өз долбоорлорун сунушташат. Анда студенттер буюмдарды иштеп чыгып, аларды өз алдынча жасашат, инженердик ой жүгүртүү көндүмдөрүн алышат.

Мындан тышкары, биздин кафедранын студенттери республикалык жана эл аралык деңгээлдеги ар кандай иш-чараларга активдүү катышышат. Мисалы, МАШг-1-25 тобунун биринчи курс студенти Давуров Кубанычбек Көчмөндөр оюндарында волонтер катары катышты.

МАШг-1-24 тобунун студенти Канаев Муслим Deutsch und Technik 2026 конференциясында Metallguss темасында катышты.

МТг-1-24 тобунун студенти Эмильбеков Курмантай Кыргыз Республикасынын жеңил атлетика чемпионаты сыяктуу спорттук иш-чараларга катышып, приздуу орундардын бири (3-орун) ээледі.

Кыргызстандан келген жаш инженерлер өлкөнүн тарыхында биринчи жолу Катарда өткөн эң престиждүү эл аралык инженердик мелдештердин бири - [Shell Ecomarathon 2026га катышышты](#), негизги түзүүчүлөрдүн жана идеялык шыктандыруучунун бири биздин кафедранын гр. Мг-1-22 студенти Нурбекова Айдана болду.

Куратордук иш-аракеттин негизги багыттарынын бири сабактарга катышууну жана студенттердин учурдагы үлгөрүүсүн туруктуу көзөмөлдөө болду. Сабактардын себепсиз калтырылышынын себептери үзгүлтүксүз талданып, окуу материалын өздөштүрүүдө кыйынчылыктарга дуушар болгон студенттер менен жеке сүйлөшүүлөр жүргүзүлүп, ошондой эле окууга болгон мотивацияны жогорулатууга жана окуу натыйжаларын жакшыртууга багытталган чаралар көрүлдү.

Тарбиялык иштердин алкагында студенттердин кыргыз элинин улуттук баалуулуктарына, маданиятына жана салттарына урматтоо мамилесин калыптандырууга, жарандык жоопкерчиликти, этикалык жүрүм-турум ченемдерин жана студенттердин ортосундагы маданиятты өнүктүрүүгө багытталган сүйлөшүүлөр жүргүзүлдү. Мамлекеттик тилди сактоо жана өнүктүрүү, ошондой эле келечектеги адистердин кесиптик иш-аракетинде эне тилинин мааниси маселелерине өзгөчө көңүл бурулду.

Жалпысынан, 2025–2026-окуу жылында куратордук иш системалык жана максаттуу түрдө жүргүзүлдү. Өткөрүлгөн иш-чаралар окуу дисциплинасын чындоого, студенттердин жоопкерчилигин жогорулатууга, алардын өнүгүүсүнө өбөлгө түздү.

8. Сапатты башкаруу системасын ишке ашыруунун ички аудитинин системасы

Сапат чөйрөсүндөгү саясат стратегиялык пландаштыруунун алкагындагы иш-чараларды ишке ашырууга, компетенттүүлүк мамилесинин негизинде бүтүрүүчүлөрдү даярдоо боюнча билим берүү кызматтары менен стейкхолдерлердин муктаждыктарын канааттандырууга, КГТУда ишке ашырылып жаткан билим берүү программаларын алардын сапатын үзгүлтүксүз жакшыртуу менен өнүктүрүүгө багытталган. Сапат чөйрөсүндөгү саясат КГТУда бекитилген сапатты башкаруу системасы аркылуу бардык окуу жана тейлөө бөлүмдөрүнө жеткирилет.

- ТМ кафедрасында 650300 Машина куруу багыты боюнча ББПнын сапаты боюнча жооптуу кызматкер болуп т.и.к., КГТУнун профессору Омуралиев У.К. – 650300 Машина куруу багыты боюнча ЖОК ББПнын жетекчиси, 650100 Материал таануу жана материалдар технологиясы багыты боюнча т.и.к., доцент Дыйканбаева У.М. – 650100 Материал таануу жана материалдар технологиясы багыты боюнча ЖОК ББПнын жетекчиси дайындалган.
- Кафедра тарабынан ББПны башкаруу боюнча документтер жана процесстер иш-аракеттин бардык түрлөрү боюнча, б.а. билим берүү процессин пландаштыруу, уюштуруу жана ишке ашыруу боюнча жарыяланды: кафедранын билим берүү программалары, кафедранын илимий-изилдөө иштери, кафедранын окуу-методикалык иши, кафедранын материалдык-техникалык камсыздоосу, кафедранын тарбия иштери, ошондой эле окуучуларды, алардын ата-энелерин, иш берүүчүлөрдү жана кафедранын өнөктөштөрүн окутуучулардын жана студенттердин мобилдүүлүгү, эл аралык кызматташтык, өнөр жай өнөктөштөрү, иш берүүчүлөр (стейкхолдерлер), бүтүрүүчүлөрдүн жумушка орношуусу, кафедранын бүтүрүүчүлөрү жөнүндө маалымат менен камсыздоо.
- Кафедранын иш-аракетин өзүн-өзү баалоо [университеттин буйругунун негизинде](#)

кафедралардын сынамык-конкурсу түрүндө жыл сайын өткөрүлөт. Билим берүү программаларын өзүн-өзү баалоонун натыйжалары боюнча 2026-жылы 650300 Машина куруу багыты боюнча бакалаврларды даярдоо [ББПсы Аккредитациялоо жана рейтинг боюнча көз карандысыз агенттик \(IAAR\) тарабынан эл аралык аккредитациядан ийгиликтүү өттү](#), ал эми 650100 Материал таануу жана материалдар технологиясы багыты боюнча бакалаврларды даярдоо [ББПсы Билим берүү программаларын жана уюмдарын аккредитациялоо агенттиги \(ББПУАА\) тарабынан улуттук аккредитациядан ийгиликтүү өттү](#). Ошентип, Машина куруу багытындагы жогорку жана жогорку окуу жайынан кийинки билим берүүнүн бардык деңгээлдеги билим берүү программалары эл аралык аккредитацияга ээ.

- Билим берүү программасынын мазмунуна мониторинг жүргүзүү белгиленген регламентке ылайык үзгүлтүксүз жүргүзүлөт, ал окуу пландарын, дисциплиналардын жумушчу программаларын, ошондой эле окуучулардын жана иш берүүчүлөрдүн пикирлерин жыл сайын талдоону карайт. Өндүрүш өкүлдөрү менен үзгүлтүксүз жолугушуулар өткөрүлүп, анда натыйжалуу кызматташтык, анын ичинде окуу дисциплиналарынын мазмунун жакшыртуу маселелери каралат. Ошондой эле студенттер, бүтүрүүчүлөр жана иш берүүчүлөр арасында анкеталоо жүргүзүлөт, алар окуу процессинин сапатын жогорулатуу боюнча өз сунуштарын беришет. Билим берүү программасынын муктаждыктарын жана максаттарын кайра кароо ар үч-беш жылда, билим берүү жана кесиптик стандарттардагы, тармактык талаптардагы жана эмгек рыногунун суроо-талабындагы өзгөрүүлөргө жараша ишке ашырылат. Окуу-методикалык камсыздоо боюнча комиссия программанын актуалдуулугун талдайт, анын максаттарын жана мазмунун заманбап талаптарга дал келүүсүн кепилдөө үчүн тактайт.
- Иш берүүчүлөрдүн күтүүлөрүн, муктаждыктарын жана канааттануусун жыл сайын баалоо алардын талаптарын жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапаты жөнүндө пикирлерин изилдөөгө багытталган анкеталоо, тегерек столдор жана өндүрүштүк кеңешмелер аркылуу жүргүзүлөт. Маалыматтар практика базалары жана өнөктөш уюмдар менен кызматташтыктын алкагында чогултулат. Натыйжалар кафедранын отурумдарында талкууланып, программаны тактоо үчүн колдонулат.
- Системалык университеттик деңгээлде иштелип чыккан анкеталардын жана сурамжылоо формаларынын негизинде Анкеталоо (онлайн) жүргүзүлөт. "ППСтин КГТУнун иш-аракетинен канааттануусу" анкеталоосунун натыйжалары боюнча ППСтин анкеталоонун жыйынтыктары чыгарылды. ББП деңгээлинде бүтүрүүчүлөрдүн ББПнын сапатынан канааттануусун өлчөө жүргүзүлөт. Атап айтканда, 650300 Машина куруу багыты боюнча ББПнын бүтүрүүчүлөрү тарабынан канааттанууну өлчөөнүн алкагында өндүрүштүк практикалардын базаларын кеңейтүү жана көбүрөөк практикалык көндүмдөрдү алуу мүмкүнчүлүгү үчүн алардын профилдерин ар түрдүү кылуу боюнча каалоолор билдирилди. Бул каалоолорго жооп кайтаруу максатында бакалаврларды даярдоо ББПсына бир семестрге созулган Окуу чеберканалары, магистрлерди даярдоо ББПсына жаңы продуктуну долбоорлоо жана өндүрүү боюнча Долбоордук иштер киргизилди. Ошондой эле конок лекцияларды өткөрүү үчүн өндүрүш өкүлдөрүн кеңири тартуу практикасы башталды, анын алкагында окуучулар ар кандай өндүрүштөр, алардын муктаждыктары жана ББПнын бүтүрүүчүлөрүнөн күтүүлөрү жөнүндө актуалдуу маалымат алышат. Ошондой эле иш берүүчүлөр менен бир катар жолугушууларда ББПнын бүтүрүүчүлөрүнүн долбоорлоо жана өндүрүш автоматташтыруу системаларын билүү боюнча компетенцияларын кеңейтүү боюнча каалоолор билдирилди. Потенциалдуу иш берүүчүлөрдүн сунуштарына жооп кайтаруу максатында CAD/CAE/CAPP/CAM боюнча дисциплиналардын тизмеси кеңейтилди, долбоордук иштердин бардык түрлөрүн (курстук долбоорлор, долбоордук иштер, БКИ) CAD/CAE/CAPP/CAMди колдонуу менен аткаруу практикасы жүргүзүлүүдө.

9. Корунтундулар жана сунуштар.

"Машина куруу" багыты боюнча бакалаврларды даярдоонун билим берүү программасын Аккредитациялоо жана рейтинг боюнча көз карандысыз агенттик (IAAR) тарабынан эл аралык аккредитациялоонун натыйжасында Машина куруу технологиясы кафедрасы Машина куруу багыты боюнча жогорку жана жогорку окуу жайынан кийинки билим берүүнүн бардык билим берүү программаларынын эл аралык аккредитациясына ээ. Бул кафедранын өлкө ичинде да, анын чегинен тышкары да жогорку квалификациялуу техникалык кадрларды даярдоодогу иш-аракетинин таанылышы болуп саналат.

Жаңы 2026/2027-окуу жылында кафедранын иш-аракетинин приоритеттүү багыттары төмөнкүлөр болот:

А. Билим берүү иш-аракети:

- "Материал таануу жана материалдар технологиясы" багытынын дисциплиналары боюнча лабораторияларды түзүү максатында кафедранын материалдык базасын кеңейтүү.
- CAD/CAM/CAPP системаларынын компьютердик классын жаңыртуу.
- TFH Berlin менен өнөктөштүктө бакалаврларды Туруктуу материалдар боюнча даярдоо ББПсын иштеп чыгуу жана ишке ашыруу.
- Өнөр жай өнөктөштөрү менен биргеликте "Газпром Кыргызстан" ЖЧКсы менен биргеликте Машина куруу жана инженерия тармагындагы компетенциялар борборун жана Ширетүү окуу борборун түзүү.
- КЭРдин университеттери менен Материал таануу жана материалдар технологиясы ББПсын өнүктүрүү боюнча туруктуу байланышты орнотуу.
- КЭРдин өнөктөш университеттери менен биргеликте өнөр жайдын жогорку технологиялуу тармактары үчүн кадрларды даярдоо боюнча Машина куруудагы санарип технологиялардын Биргелешкен окуу-изилдөө борбору долбоорун ишке ашыруу.

Б. Илимий иш-аракет:

- КР УИАнын Машина таануу, автоматизация жана геомеханика институтунун алдындагы кафедра филиалынын базасында илимий-билим берүү түзүмүн түзүү, белгилүү окумуштууларды билим берүү иш-аракетине тартуу менен;
- Кумтор" ЗИФинин көйгөйлөрү боюнча илимий иш-аракетти активдештирүү.

Кафедрадагы оңдоо иштери.

Бардык пландаштырылган оңдоо иштери эл аралык программалык аккредитация учурунда эксперттик комиссиянын келишине кафедраны даярдоонун алкагында толук жүргүзүлдү.

Тиркеме 1

2026-жылдын январь-июнь айлары үчүн стратегиялык милдеттерди жана иш-чараларды аткаруу

Стратегиялык милдеттер жана иш-чаралар	Максаттык көрсөткүчтөр (индикаторлор)	Өлч, бирд.	2026-жылга күтүлүүчү натыйжалар	
			План	Факт
Сапаттуу билим берүү				
ББПда, анын ичинде PhD докторантурасы боюнча пән аралык чөйрөлөрдү түзүү.	"Чөйрөлөрдүн" кесилишиндеги билим берүү программаларынын саны, эл аралык талаптарды эске алуу менен	даана	1	1
	Дисциплиналар аралык цикл менен билим берүү программаларынын үлүшү, %	%	80	80
Регионалдык филиалдардын тобун аймактык жана тармактык өзгөчөлүктү, илимдин жана аймактардын социалдык-маданий өнүгүшүн эске алуу менен кадрларды даярдоо борборлору катары өнүктүрүү	Аймактык адистештирилген жана суроо-талапка ээ багыттар боюнча иштелип чыккан жана ишке ашырылып жаткан программалардын саны	даана	2	2
	Чет элдик ЖОЖдор менен ишке ашырылып жаткан билим берүү программаларынын саны	даана	2	2
	Биргелешкен жана/же кош дипломдуу билим берүү программаларынын саны	даана	1	1

Практикага багытталган окутууну уюштуруу	Биргелешкен жана/же кош дипломдуу билим берүү программаларынын саны	даана %	-	-
	Дуалдык окутуунун маалымат базасындагы ишканалардын саны		80	100
Билим берүү программаларынын мазмунуна туруктуу өнүгүү, жашыл экономика жана ресурс үнөмдөөчү экономиканын принциптери боюнча маселелерди киргизүү	Долбоордук окутуу менен ишке ашырылып жаткан ББП/модулдардын үлүшү	даана	2	3
Окуучулардын жумушчу кесиптер боюнча көндүмдөрүн алуу, аларга квалификация ыйгаруу, тармактын алдыңкы ишканаларынын өндүрүштүк базаларын колдонуу	Эл аралык жана ата мекендик компаниялар менен кызматташтыктын алкагында кошумча билим берүү программаларын өнүктүрүү	даана	-	1
Билим берүүнү эмгек рыногунун приоритеттери жана квалификациялар системасына ылайык актуалдаштыруу	Кызыкдар тараптар (иш берүүчүлөр) менен арткы байланыш системасынын болушу			жеткиликтүү
	Эл аралык аккредитациядан өткөн ББПнын саны	ед.	2	3
	Бүтүрүүчүлөрдүн бүтүргөндөн кийинки 6-12 айдын ичинде жумушка орношуу деңгээли	%	82	100% жалпы, 90% адистиги боюнча

	Таанууга ээ эл аралык маалыматтык антиплагиат системаларын колдонуу менен академиялык ак ниеттүүлүк принциптерин киргизүү.	%	30	Бүгүнкү күндө БКИнин, илимий жана окуу-методикалык иштердин бардык түрлөрү Антиплагиат системасында текшерүүдөн өтөт
Билим берүүнү интернационалдаштыруу жана көп тилдүү билим берүү программаларын өнүктүрүү	ББПда окуган чет элдик студенттердин үлүшү	%	3	5
	Чет өлкөлүк ЖОЖдордо окуган окуучулардын үлүшү (ББП, академиялык алмашуу)	%	2	2
	Кыргыз тилиндеги билим берүү дисциплиналарынын саны	даана	2	1
	Чет тилиндеги билим берүү дисциплиналарынын саны (а.и. тилди тереңдетип изилдөө менен)	даана	2	2

	Окуу максатында чакырылган чет элдик профессор-окутуучулардын үлүшү	%	10	40 2025/26-о.ж. Германиядан эки профессор бакалавриат студенттерине онлайн-курс өткөрдү, үч профессор (Казакстан, Кытай) PhD докторанттардын кош-жетекчилери
Адам ресурстарын күчөтүү				
Кафедранын ББПсынын кадрдык курамын үзгүлтүксүз өнүктүрүү жана күчөтүү	Заманбап окутуу ыкмалары боюнча квалификациясын жогорулаткан ППС жана кызматкерлердин үлүшү	%	70	50
	Окуу максатында чакырылган чет элдик профессор-окутуучулардын үлүшү	%	10	40
	Квалификациясын жогорулаткан же чет өлкөлөрдө стажировкадан өткөн ППСтин үлүшү	%	15	20
	Чакырылган окутуучулар-практиктердин үлүшү	%	10	10

Илимий потенциалды өнүктүрүү				
Кафедранын илимий-инновациялык потенциалын өнүктүрүү	Илимий изилдөөлөргө тартылган каржылоонун жалпы көлөмү	мин. сом	100	120
	Ишке ашырылып жаткан биргелешкен илимий долбоорлордун саны	даана	-	
Кафедранын жарыялоо активдүүлүгүн өнүктүрүү	Число публикаций, индексируемых в информационно-аналитической системе научного цитирования Web of Science и Scopus за год	даана	4	3 макала жарыяланды , 2 макала жарыялоо стадиясында
	Web of Science жана Scopus илимий цитаталоо маалыматтык-талдоо системасында индексделген басылмалардын саны РИНЦ цитаталоо маалыматтык-талдоо системасында индексделген басылмалардын саны	даана	8	4 макала жарыяланды, 7 макала 2026-жылдын аягына чейин жарыялоого даярдалды
	Чет элдик окумуштуулар менен авторлоштукта жазылган илимий басылмалардын үлүшү	%	20	20
Илимий-инновациялык инфраструктураны өнүктүрүү	Компетенциялар борборлорунун саны	даана	-	Машина куруу жана инженерия тармагындагы Компетенциялар борбору боюнча уюштуруу иштери жүргүзүлүп, уставдык документтер даярдалды

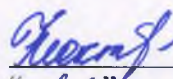
Илимий-изилдөө лабораторияларынын саны	борборлорунун жана	даана	-	"Газпром Кыргызстан" ЖЧКсы менен биргеликте Биргелешкен ширетүү окуу борбору боюнча уюштуруу иштери жүргүзүлүп, уставдык документтер даярдалды.
Алынган коргоо документтеринин саны: ойлоп табууларга патенттер, өнөр жай үлгүлөрүнө патенттер, пайдалуу моделдер жана автордук күбөлүктөр		даана	1	1 патент алынды, патентке 1 арыз берилди

5	Садыров Калинур Алымбекович	КГТУ			+	+												1					
6	Жумалиев Жекшенбай Муратбекович	КГТУ			+	+												3					1
7	Айнабекова Айнур Алмановна	КГТУ				+										1							
8	Сопоев Мурадил Кадралиевич	КГТУ							1	1								2					
9	Баялиева Чолпон Талантовна	КГТУ																					
10	Дыйканбаева Урпия Маматкадыров на	КГТУ				+												2					
11	Курганова Дарина Махмутовна	КГТУ														1	1						
12	Макенова Айчолпон Бактыяровна																	1					1
13	Керимбаев Нурадил Шакирович																	1					
14	Абышев Марат Аскарбекович																1						1
	Бардыгы		4	2	2	6	5			1	1					4	2	13					9

Макулдашылды

Бекитемин

Институттун директору

 Усупкожоева А.А.
“ 26 ” 06 2026 ж.

Академиялык иштер боюнча проректор

 Сырымбекова Э. И.
“ 26 ” 06 2026 ж.

**Машина куруу технологиясы кафедрасынын
2026/2027 окуу жылына
карата даярдык Актысы**

Иштин түрлөрү	Аткарылды			Эскерт.
	ооба	жок	%	
1. Окуу-усулдук иш: - Кафедранын иш планы жана анын аткарылышы - ПОКтун жекече пландары - Өз ара сабактарга катышуу журналы - Кафедра отурумунун протоколдору - Кафедрада ОУК саны 71 даана. - МБС ЖКББ (бүтүрүүчү кафедралар үчүн) - НББП (бүтүрүүчү кафедралар үчүн) - ЖОП (бүтүрүүчү кафедралар үчүн) 2025/26 окуу ж. иштелип чыкты: - Окуу куралдары (анын ичинде КР БИМдин грифи менен) 1 даана. - Окуу-усулдук куралдар 2 даана.	ооба ооба ооба ооба ооба ооба ооба			
2. ПОКнун сапаттык курамы (адам): - Бардыгы 17 адам. - Анын ичинде негизги + айкалыштырып иштегендер 76,5 % - Анын ичинде илимий даражасы/наамы барлар 62 % (лицензиялык талаптарга шайкештиги) - Сырткы айкалыштыруучулар 23,5 % - Негизги/айкалыштырып иштегендердин катышынын шайкештиги. (60/40) %	ооба ооба			
3. Материалдык-техникалык базанын абалы: - Окуу-лабораториялык имараттардын (бөлмөлөрдүн) болушу жана жабдылышы – 15 окуу лаборатория. - Жалпы жумушчу компьютерлерлердин саны жана алардын окуу процессинде колдонулушу 21 даана				ЖК алмаштырууга дуушар, себеби алард 2005-2014 жылдаркы, заманбап CAD/CAM/CAPP системаларын тарта албайт.
4. Тарбиялык иштер боюнча пландардын жана отчеттордун болушу:	ооба			
5. Уюштуруу иштери: - Кафедранын бекитилген иш кагаздарынын номенклатурасынын болушу: - Кафедранын маалыматтык стендинин болушу	ооба ооба			

Кафедра башчысы:

Омуралиев У.К.